

Anneli Heikkinen

Kiehtovat viestikyyhkyt

Kiehtovat viestikyyhkyt

Anneli Heikkinen

Kiehtovat viestikyyhkyt

© Anneli Heikkinen 2019

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki,
Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand,
Norderstedt, Saksa

ISBN 978-952-330-167-2

LAPSUUTENI LUONTOKOKEMUKSIA

Sain viettää lapsuuteni maalla. Metsä oli ihan vieressä ja metsän laitaa kävellen pääsi Saimaan rantaan. Kiinnostukseni luontoon ja eläimiin olen perinyt isältäni, hän kalasti, metsästi ja oli myös intohimoinen sienestäjä ja puolukoiden kerääjä. Me lapset saimme olla metsässä ja järvellä mukana niin paljon kuin halusimme. Metsässä kulkiessamme isä osoitteli kasveja ja kertoi mikä sen nimi on. Hän pysähteli ja näytti, ”tuossa on jänis ollut yöpuulla” tai, ”tuossa on hirvi ollut syömässä, se on edelleen tässä lähistöllä, ollaan hiljaa”. Jos puusta lähti isompi lintu, isä kertoi mikä se oli.

Opin pikkuhiljaa tunnistamaan linnut niiden tavasta lähteä lentoon. Mieleen on jäänyt muutama lapsuuden kokemus, mitkä ovat kiinnittäneet minut luontoon ja eläimiin.

Verkoille lähdettiin aikaisin aamulla, isä kysyi jo illalla, kuka lähtee aamulla soutamaan. Herääminen oli joskus vaikeaa. Uni kuitenkin katosi, kun kävelimme isän kanssa rantaan menevää tietä alas. Luonto oli vielä hiljaa, kuului vain yksittäinen vesilinnun kirkaisu silloin tällöin. Isä kertoi aina, mikä lintu milloinkin oli äänessä. Hän puhui lähes kuiskaten ja opetti että luontoa ei saa häiritä, täytyy olla hiljaa. Isä työnsi veneen vesille ja nosti minut rannalta veneeseen soutajan paikalle. Hän työnsi veneeseen lisää vauhtia ja hyppäsi itse veneen perätuhdolle. Vielä ei tarvinnut soutaa. Isä meloi hiljalleen kauemmas järvelle. Katselin isää, välillä hän meloi rennosti, hymy huulilla minua vilkaisten, välillä tarkkaavaisena tähyillen. Melan ääni vedessä, isän yskäisyt, vesilintu-

jen kirkaisut, kalan hyppääminen veneen vieressä, siinä hetkessä oli hyvä ja turvallinen olla. Aamu-usva roikkui raskaana vedenpinnan yläpuolella, vene lipui läpi usvan, se oli taianomaista.

Syysiltoina isä katosi ulos ja sisään tullessaan sanoi, että nyt on aivan tyyntä, kuka haluaa lähteä tuulastamaan. Aina löytyi vapaaehtoisia. Isä sytytti kaasulampun, mitä käytettiin tuulastuksessa valona. Muistan lampusta vain sukan, mikä hehkuessaan antoi valoa, se oli hauras ja meni helposti rikki. Muistan myös pitkänokkaisen pienen kannun, missä oli spriitä, se tuoksui hyvälle, ja pumppauksen millä saatiin valo kirkastumaan. Lampun valo oli todella kirkas. Äiti piti huolen, että mukaan lähtijällä oli tarpeeksi vaatteita päällä ja mukaan muistettiin ottaa myös huopa. Isä otti piharakennuksesta mukaan vielä atraimen. Isällä oli kaasulamppu kädessä, kun kävelimme polkua alas rantaan. Syksyinen yö oli pimeä ja tyynen hiljainen. Se oli pelottavaa, kuljin

aivan isän vierellä. Äkkiä meidät ympäröi lauma yöhyönteisiä ja -perhosia. Ne lensivät valoa kohti erivärisinä tuikkien. Se oli lumoava näky, isä kertoi kuiskaillen joidenkin suurempien perhosten nimiä. Kaasulamppu tuottaa runsaasti lämpöä, oli surullista katsoa, kun perhoset lensivät päin lamppua ja polttivat siipensä. Rannassa isä työnsi veneen vesille ja nosti minut kokkaan. Itse hän meni lampun kanssa veneen perälle. Lamppu laitettiin veneen perässä olevaan koukkuun, mistä se valaisi järven pohjaa. Isä meloi hiljalleen vähän kauemmas rannasta, usva ympäröi meidät kuin iso peitto. Veneen kokassa oli mukava pesä, missä istuin ja seurasin isää. Isä valpastui, jännityin kun näin, että hän nousi seisomaan ja otti atraimen, tiesin että nyt täytyy olla hiirenhiljaa. Isä veti atraimella venettä eteenpäin rannan suuntaisesti ja tähyili veden pohjaa. Välillä hän näytti sormella vähän kauempana olevaa kalaa, joka makasi liikkumatta pohjassa. Oli aivan hiljaista, vene lipui hiljaa eteenpäin ja äkkiä isä iski atraimella poh-

jassa makaavaa kalaa. Isä nosti veneeseen at-
raimessa kiinni olevan hauen. Isä vilkaisi minua hy-
myillen, vastasin hymyllä, veneessä ei tarvinnut sa-
noja. Kun ensimmäisen kalan saamisen jännitys oli
ohi, haukottelin väsyneenä. Isä huomasi sen ja sanoi
että voin käydä kokkaan pitkäksesi, hän katselee
vielä vähän aikaa ja sitten mennään kotiin. Menin
kokkaan ja vedin peiton päälleni. Torkuin ja kuunte-
lin unen takaa isän puuhailua veneessä. Oli lämmin
ja hyvä olo, annoin unen viedä. Heräsin kun kokka
tömähti rantaan. Isä veti veneen maihin ja tyhjenteli
tavaroita veneestä, en jaksanut nousta unestani.
Heräsin taas, kun isä nosti minut syliinsä ja lähti
nousemaan rantapolkua kotia kohti. Lampun isä oli
sammuttanut, oli kylmä ja sysipimeää, isän sylissä
oli kuitenkin lämmintä ja turvallista matkustaa
omaan sänkyyn.

Isä

Isällä oli omia puolukka- ja sienipaikkoja vähän kauempana kotoa. Usein hän ajoi autolla tutun metsätien päähän ja lähti sieltä syvemmälle metsään. Muistan erityisesti, että hänellä oli siellä paikka mistä löytyi korvasieniä. Kerran hän otti minut ja siskoni mukaan ja kertoi että hänellä on yllätys metsässä. Ajelimme autolla kapeaa metsätietä, hennon vihreän koivikon läpi. Isä tähyili hymyillen metsään, mutta ei kertonut meille mitään yllätyksestään. Tie

päätyi keskelle metsää pienelle aukeamalle, siihen isä pysähtyi, aukaisi ikkunan ja nousi autosta. Meille hän sanoi, että istukaa autossa ja katsokaa mitä tapahtuu. Huolestuin, onkohan isä varmasti turvas-
sa, sen täytyy olla jotain vaarallista koska meidän piti olla autossa. Istuimme hiljaa ja seurasimme kun isä käveli muutaman metrin autosta pois päin. Hän nosti sormet huulilleen ja päästi jonkinlaisen vihellystä muistuttavan äänen. Isä vilkaisi meitä ja näytti että nyt täytyy olla hiljaa. Katselimme kuin lumot-
tuna kun metsästä lennähti isän eteen suuri musta lintu. Se oli ilmeisesti ollut läheisessä puussa koska se näytti laskeutuvan hallitun tyylikkäästi maahan isän eteen. Se oli suuri ukkometso, tunnistimme sen heti. Isä jutteli sille, se kurotteli kaulaansa isää kohti ja pyöri ympyrää isän edessä pyrstösulat kaarella. Sen punaiset silmänympärykset näkyivät selvästi ja vihreät rintahöyhenet välkkyivät sen pyöriessä ympyrää, pyrstö oli upea sulkakaari. Isä kyykistyi metson eteen ja kaivoi taskustaan jotain syötävää min-

kä metso nappasi isän polvelta. Se oli uskomaton näky. Isä viittoili, että voimme tulla ulos autosta. Nousimme varovasti auton viereen, oven jätimme varmuudeksi auki. Metso huomasi meidät ja välittömästi se otti muutaman askeleen meitä kohti hakaten siivillään maata. Se oli raivostunut ja selvästi yritti ajaa meidät pois ja onnistui siinä, pakenimme auton taakse. Kurkimme sieltä, miten metso pyöri isän ympärillä pörhistellen ja kaulaansa oikoen, isää nauratti, metsokin rentoutui ja rauhoittui. Isä huuteli, että voimme tulla lähemmäksi katsomaan. Se oli lapsen silmin ihmeellistä, isä ja komea metso seurustelivat keskenään leppoisasti kuin vanhat tutut. Isä ojensi käsivartensa ja metso hyppäsi siihen niin että käsi notkahti metson painosta. Isän käsivarrella metso näytti entistäkin suuremmalta ja upeammalta. Meitä lapsia metso ei päästänyt lähelle mutta sieti meitä kuitenkin. Isä kehotti meitä menemään autoon ja lähti itsekin kävelemään autolle päin.

Metso seurasi isää ihan auton vierelle, nousi sitten äkisti siivilleen ja lensi lähimmän puun oksalle. Siihen se jäi, kun lähdimme metsästä.

Myöhemmin isä kertoi, että metsässä käydessään hän jätti auton pienelle aukiolle. Marjastamisen välillä hän kävi syömässä eväitään autossa. Kerran metso ilmestyi paikalle raivokkaana ja yritti ajaa hänet pois. Isä kertoi istuneensa vain paikallaan eväitään syöden ja antoi metson tepastella ympärillään ärhennellen. Lopulta metso katsoi hänet vaarattomaksi ja he jakoivat eväät keskenään kaikessa ystävytydessä. Myöhemmin metso oppi tunnistamaan isän auton äänen, ja lensi konepellille heti kun auto pysähtyi. Isä sai sen otettua siitä syliinsä halutessaan, se tuntui luottavan isään. Metso tuli samalle paikalle kolmena peräkkäisenä keväänä. Isä kertoi, että se oli vanha, yksinäinen ukkometso. Se piti isää puoliso ehdokkaana ja yritti kosiskella häntä.

Minuun teki suuren vaikutuksen se luottamussuhde, mikä voi syntyä ihmisen ja linnun välillä. Se oli myös alku kiinnostukselleni lintuja kohtaan.

AKULIINA, ENSIMMÄINEN KYYPHYNY

Kun vastasin kotonani puhelimeen tavallisena keväisenä perjantai iltana, en arvannut minkälaisen uuden elämänvaiheen puhelu toisi tullessaan. Siskoni soitti, he olivat lähdössä viikonlopuksi mökkeilemään, mutta heillä on pieni ongelma. Kaupungin lähiössä, rivitalon takapihalla, raparperin alla oli jo kaksi päivää asunut valkoinen lintu. Lintu oli kesy,

halusi tulla sisälle, jos ovi jäi auki. Siskoni perhe ei halunnut jättää lintua viikonlopuksi pihalle yksinään. En edes miettinyt vaan sanoin välittömästi, että tulen hakemaan linnun.

Muistan hyvin ensitapaamisemme. Lintu oli noin rastaan kokoinen ja puhtaanvalkoinen. Nokka oli vaaleanpunainen ja vahva niin pienelle linnulle. Se ei edes yrittänyt väistää ihmistä eikä lähestyvää kättä, luottavaisena ja uteliaana se katseli minua. Se oli selvästi ollut ihmisten kanssa. Toinen siipi roikui, sulat olivat hajallaan ja viistivät maata sen kävellessä pihanurmella. Se oli kaunis ja luottavainen, ihastuin siihen heti. Olin ottanut mukaani pahvilaitikon, siitä tuli linnun ensimmäinen uusi koti. Olin täynnä innostusta uudesta hoidokistani, sehän ei todellakaan ollut ensimmäinen ”löytölapseni”. Kotimatkan aikana laatikosta ei kuulunut mitään ääniä, siellä oli hiirenhiljaista.

Viestikyyhkyt ovat kiehtovia lemmikkejä. Ne ovat viisaita ja nokkelia otuksia. Niiden käyttäytymistä perheenä ja yhteisön jäsenenä voi verrata meidän ihmisten käyttäytymiseen. Ne osittavat toisilleen pariuskollisuutta sekä -uskottomuutta, huolenpitoa, kiintymystä, ikävää, surua sekä omistuksenhalua. Uskon, että lukiessasi kyyhkysten elämästä tunnistat samoja piirteitä lähipiirissäsi. Kirjan tapahtumat kyyhkysten kanssa ovat todellisia, niiden tunnetiloja on kuitenkin vapaasti tulkittu ihmisen näkökulmasta. Niin voi myös lukija tehdä kirjaa lukiessaan.

